

Total Pages – 3

M.A. RNLKWC-/SANS/SAN-205/22

2022

SANSKRIT

M.A. Second Semester End Examination - 2022

Paper - SAN-205

Full Marks : 40

Time : 2 hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.
Candidates are required to give their answers in their own
words as far as practicable.
Illustrate the answers wherever necessary.*

[संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः]

- A. यथेच्छं प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम्। 2×4=8
1. वेदान्तस्य प्रयोजनं किम्?
  2. अद्वैतवेदान्तमते कः ईश्वरः?
  3. को नाम अध्यारोपः?

(Turn Over)

(2)

4. सांख्यकारिकायाम् अनुमानस्य लक्षणं किम् उक्तम्? तस्य के भेदाः?

5. केवलविकृतयः कति? काश्च ताः?

6. सांख्यकारिकामते का बुद्धिः? सात्त्विकी बुद्धिः कतिधा?

B. यथानिर्देशं समाधत्त।

क) यथेच्छं टीकाद्वयं लिखत।

4×2

1. अज्ञानम्

2. पञ्चीकरणम्

3. जीवन्मुक्तिः

ख) यथेच्छं प्रश्नद्वयम् उत्तरत।

4×2=8

1. अर्थापत्तिः किमर्थं न प्रमाणान्तरम् इति सांख्यतत्त्वकौमुदीम् आश्रित्य विचारयत।

2. कारिकांशं व्याख्यात – “सौक्ष्म्यात्तदनुपलब्धिर्नाभावात्”।

3. कारिकांशं व्याख्यात – “प्रदीपवच्चार्थतो वृत्तिः”।

(3)

C. यथानिर्देशम् उत्तरत।

8×2=16

1. वेदान्तसारानुसारं साधनचतुष्टयम् आश्रित्य लघुप्रबन्धं लिखत।

अथवा

वेदान्तसारदिशा तत्त्वमसीति महावाक्यं विचारयत।

2. सांख्यकारिकायाः मङ्गलश्लोकं व्याख्यात।

अथवा

सांख्यदर्शनसम्मतं सत्कार्यवादं समासेन वर्णयत।